

قانون توزیع عادلانه آب(مصوب
1361/12/16 با اصلاحیه مورخه
1364/8/14)

فصل اول : مالکیت عمومی و ملی آب

تبصره 1 : حریم مخازن و تأسیسات آبی و همچنین کانالهای عمومی آبرسانی و آبیاری و زهکشی اعم از سطحی و زیرزمینی بوسیله وزارت نیرو تعیین و پس از تصویب هیئت وزیران قطعیت پیدا خواهد کرد.

فصل دوم : آبهای زیرزمینی

ماده 1 : استفاده از منابع آبهای زیرزمینی به استثنای موارد مذکور در ماده 2 این قانون از طریق حفر هر نوع چاه و قنات و توسعه چشمه در هر منطقه از کشور با اجازه و موافقت وزارت نیرو باید انجام شود وزارت مذکور با توجه به خصوصیات هیدروژئولوژی منطقه (شناسائی طبقات زمین و آبهای زیرزمینی) و مقررات پیش بینی شده در این قانون نسبت به صدور پروانه حفر و بهره برداری اقدام می کند.

ماده 2: در مناطق غیر ممنوعه حفر چاه و استفاده از آب آن برای مصارف خانگی و شرب و بهداشتی و باغچه تا ظرفیت آبدهی 25 متر مکعب در شبانه روز مجاز است و احتیاج به صدور پروانه حفر و بهره برداری ندارد ولی مراتب باید به اطلاع وزارت نیرو برسد

ماده 3 : صاحبان و استفاده کنندگان از چاه یا قنات مسئول جلوگیری از آلودگی آب آنها هستند و موظفند طبق مقررات بهداشتی عمل کنند. چنانچه جلوگیری از آلودگی آب خارج از قدرت آنان باشد مکلفند مراتب را به سازمان حفاظت محیط زیست یا وزارت بهداشتی اطلاع دهند.

ماده 4 : در مورد چاه هایی که مقدار آبدهی مجاز آن بیش از میزان مصرف معقول صاحبان چاه باشد و مازاد آب چاه با ارائه شواهد و قرائن برای امور کشاورزی ، صنعتی و شهری مصرف معقول داشته باشد، وزارت نیرو می تواند تا زمانی که ضرورت اجتماعی ایجاب کند با توجه به مقررات و رعایت مصالح عمومی برای کلیه مصرف کنندگان اجازه مصرف صادر نماید و قیمت عادلانه آب به صاحب چاه پرداخت شود.

ماده 5 : هر چاه به استثناء چاه های مذکور در ماده 2 این قانون در صورت ضرورت به تشخیص وزارت نیرو باید مجهز به وسایل اندازه گیری سطح آب و میزان آبدهی طبق نظر وزارت نیرو باشد. چنانچه اندازه گیری آب استخراجی از چاه و وجود کنتور نیز ضروری باشد وزارت نیرو به هزینه صاحب پروانه اقدام به تهیه و نصب کنتور می نماید. در هر حال دارندگان پروانه مکلفند گزارش مقدار آب مصرف شده را طبق درخواست و دستورالعمل وزارت نیرو ارائه دهند.

تبصره : وزارت نیرو مجاز است در موارد لازم برای اندازه گیری آب قنات وسایل اندازه گیری را به هزینه خود تعبیه نماید. حفظ و نگهداری وسایل مزبور و اندازه گیری بده آب قنات با اداره کنندگان قنات خواهد بود.

تبصره : تشخیص حریم چاه و قنات و مجرا با کارشناسان وزارت نیرو است و در موارد نزاع ، محاکم صالحه پس از کسب نظر از کارشناسان مزبور به موضوع رسیدگی خواهند کرد.

فصل سوم : آبهای سطحی حقا به و پروانه مصرف معقول

ماده 6 : وزارت نیرو موظف است به منظور تعیین میزان مصرف معقول آب برای امور کشاورزی یا صنعتی یا مصارف شهری از منابع آب کشور برای اشخاص حقیقی یا حقوقی که در گذشته حقا به داشته اند و تبدیل آن به اجازه مصرف معقول هیئتهای سه نفری در هر محل تعیین کند. این هیئتها طبق آیین نامه ای که از طرف وزارت نیرو و وزارت جهاد کشاورزی تدوین می شود بر اساس اطلاعات لازم (از قبیل مقدار آب موجود و میزان سطح نوع کشت و محل مصرف و انشعاب و کیفیت مصرف آب و معمول و عرف محل و سایر عوامل) نسبت به تعیین میزان آب مورد نیاز اقدام خواهد کرد و پروانه مصرف معقول بر حسب مورد بوسیله وزارتخانه های ذی ربط طبق نظر این هیئت صادر خواهد شد و معترض به رأی هیئت سه نفری اعتراض خود را به سازمان صادر کننده پروانه تسلیم می کند و سازمان مذکور اعتراض را به هیئت پنج نفری ارجاع می نماید. رأی هیئت پنج نفری لازم الاجرا است و معترض می تواند به دادگاه های صالحه مراجعه نماید.

فصل چهارم : وظایف و اختیارات

صدور پروانه مصرف معقول

ماده 7 : تخصیص و اجازه بهره برداری از منابع عمومی آب برای مصارف شرب ، کشاورزی ، صنعت و سایر

موارد منحصرأ با وزارت نیرو است.

تبصره 1: تقسیم و توزیع آب شهری و اداری تأسیسات و جمع آوری و دفع فاضلاب در داخل محدوده شهرها بعهدہ شرکتهای مستقلی بنام شرکت آب و یا دستگاه مناسب دیگری خواهد بود که در هر صورت تحت نظارت شورای شهر و وابسته به شهرداریها می باشند. در صورت نبودن شورای شهر نظارت با وزارت کشور است.

تا تاسیس شرکت ها و دستگاه های فوق الذکر مسئولیت آب شهری و جمع آوری و دفع فاضلاب آنها بعهدہ دستگاه هائی است که فعلاً بر عهده دارند.

ماده 8: وزارت نیرو در هر محل پس از رسیدگی های لازم برای آبهای مشروح در زیر نیز که تحت نظارت و مسئولیت آن وزارتخانه قرار می گیرد اجازه بهره برداری صادر می کند.

- آبهای حاصل از فاضلابها

وصول آب بهاء ، عوارض و دیون :

ماده 9: وزارت نیرو موظف است نرخ آب را برای مصارف شهری و کشاورزی و صنعتی و سایر مصارف با توجه به نحوه استحصال و مصرف برای هر یک از مصارف در تمام کشور بشرح زیر تعیین و پس از تصویب شورای اقتصاد وصول نماید.

الف: در مواردی که استحصال آب بوسیله دولت انجام پذیرد و به صورت تنظیم شده در اختیار مصرف کننده قرار گیرد ، نرخ آب با در نظر گرفتن هزینه های جاری از قبیل : مدیریت ، نگهداری تعمیر ، بهره برداری و هزینه استهلاک تأسیسات و با توجه به شرایط اقتصادی و اجتماعی هر منطقه تعیین و از مصرف کننده وصول می شود.

ب: در مواردی که استحصال آب بوسیله دولت می تواند به ازاء نظارت و خدماتی که انجام می دهد با توجه به شرایط اقتصادی و اجتماعی هر منطقه در صورت لزوم عوارضی را تعیین و از مصرف کننده وصول نماید.

ماده 10: آب بران موظف به پرداخت بهای آب مصرفی و یا عوارض آن بر اساس بندهای الف و ب مذکور در ماده 9 این قانون می باشند والا آب مصرف کننده ای که حاضر به پرداخت آب بهاء نگردیده است پس از مهلت معقولی که از طرف دولت به مصرف کننده داده خواهد شد قطع می گردد و چنانچه مصرف کننده از پرداخت بدهی های معوقه خود بابت آب بهاء و یا عوارض استنکاف نماید دولت بدهی مصرف کننده را جهت صدور اجرایی به اداره ثبت محل ارسال خواهد کرد و اداره ثبت مکلف است بر طبق مقررات اجرایی اسناد رسمی لازم الاجراء نسبت به صدور ورقه اجرایی و وصل مطالبات از بدهکار اقدام کند.

تبصره 1: مهلت معقول برای قطع آب و شرایط اجازه استفاده مجدد از آب و سایر موضوعات مربوطه طبق آئین نامه ای خواهد بود که بوسیله وزارت نیرو پیشنهاد به تصویب هیئت وزیران برسد.